

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

728. An simoniacum sit, aut aliàs illicitum resignare beneficium coram Ordinario liberè quidem, cum ea tamen intentione, spe, supplicatione, ut detur certæ personæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

explicitè pro temporali concederet spiritualia : imò cessante omni causâ, cum Papa subiciatur omne jus humanum, impossibile esse ei impingere simoniam, sed solum simplex peccatum scandali ex defectu talis causæ. De cetero

3. Limitanda responsio ita, ut si dicta reservatio seu clausula: *sub beneplacito Apostolico*: fuisset solum appositâ ad regendam & colorandam partium fraudem, utpote si ante obtentum illud beneplacitum Apostolicum conventio fuisset mandata executioni, & pecunia soluta, vel res alia æquivalens tradita, vel præstita, hoc casu committeretur simonia. Tond. *cit. c. 27. n. 30.* citans Mohed. *de simon. decis. 1. n. 6.* Unde

4. Respondeo secundò: ut ex confirmatione seu approbatione Papæ hujusmodi pacta circa beneficialia purgentur à simonia, duo hæc exiguntur. Primum, ut non solum simpliciter reservetur beneplacitum Apostolicum, sed ipsa obtineatur; dum enim non obtinetur, conventio non est in statu validitatis, utpote qui initiari non potest ex consensu pacifcentium, sed tantum ex ipsius Papæ auctoritate. Lott. *loc. cit. n. 177.* citans Anan. *in c. audivimus. de collus. detegend. & Rotam in Callagur. pension. 29. Maji. 1595.* Unde, ut subdit Lott. *n. 178. ad effectum istum non attenditur tempus tractatus aut passionis, sed confirmationis Papæ.* Alterum, ut omnia bona fide, & verbis claris sint Papæ exposita, ne aliquid contra ejus mentem extortum videatur, v. g. si narratis aliquibus pactis illicitis alia magis illicita taceantur. Lott. *n. 179.* Unde etiam decretum illud ex usu in literis apponi solitum de juramento à partibus præstando, quòd nulla conventio simoniaca interveniret, intelligendum ait Lott. *n. 181.* citato Felin. *ubi supra. n. 2.* de conventionem continente plus in dando, vel promittendo, quàm literæ contineret.

Questio 727. An resignatio facta coram Ordinario in favorem alicujus, & non aliàs, aut aliter, sit simoniaca?

Respondeo: Communem sententiam habere, quòd sic. Eam tenent Castrop. *de simon. d. 3. p. 27. n. 4.* dicens, communem esse, quòd sit simonia, sicutem ex jure Ecclesiastico, præcipue post Constitut. Pii V, quæ incipit: *Quanta Ecclesia Dei, &c.* Azor *p. 2. l. 7. c. 27. q. 4.* dicens communi AA. consensu receptam, & veritati magis faventem. Lott. *l. 3. q. 14. n. 9.* Paris. *l. 14. q. 3. n. 12.* & alibi sæpius citans quamplurimos. Garc. *p. 11. c. 3. n. 153.* citans Felin. *in c. ad audientiam. 2. de rescrip. n. 3.* Rebuff. *in pr. tit. de resign. condit. Sarn. de triennial. q. 16. vers. ult. Mandos. ad reg. de infirm. q. 16. n. 11.* Redoan. *de simon. p. 2. c. 22.* Guttier. *conf. 42. n. 7. & 8.* Ugol. *de simon. tab. 1. c. 28 §. 2. n. 5.* Gonz. *gl. 14. n. 21. & 57.* Lessi. *de just. l. 2. c. 35. n. 87.* (attento nimirum stylo Curiz, aliàs secus) Suarez stante Constitut. Pii V, & purimos alios. Fundamentum hujus sententiæ est, non quidem, ut Paris. *cit. q. 3. n. 13.* quòd resignatio, prout ejus natura requirit, debeat esse libera & pura, Canonè que & Jura, ut Azor *loc. cit.* omnem conditionem in beneficialibus damnet; non enim ex eo, quòd id simpliciter prohibitum, sequitur esse simoniacum. Sed illud est, quòd omnis pactio in spiritualibus sit prohibita ob simoniam vitandam. *c. fin. de pactis,* adeòque, cum in præsentem prohibita sit pactio coram Ordinario, talis pactio de resignando beneficio, ut conferatur illud certæ personæ, & non aliter, erit simoniaca. Castrop. *l. c.*

2. Nihilominus oppositum, nempe non committi in tali resignatione simoniam, probabilitate non carere, ait Castrop. *loc. cit. n. 5.* & idipsum tenent apud Garc. *n. 153.* Soto *de just. & jure. l. 9. q. 7. a. 2.* ubi ait, licitè posse fieri coram Ordinario resignationem in favorem designatæ personæ & non aliàs; quia nullo jure prohibetur in Pralati arbitrio ponere, si voluerit conferre Petro, quòd si non voluerit, aliter ille, qui jure possidet, non renunciat. Valent. *To. 3. d. 6. q. 16. n. 3.* Vega *in sum. p. 2. c. 101. casu 54.* Covar. *l. 1. var. c. 5. n. 5.* Staphil. *de lit. grat. tit. de var. modis vacat. §. resignationis modum. n. 8. & seq.* Zerol. *in pr. Ep. p. 1. v. renunciat. §. 2. & 3.* addens quòd, quamvis hujusmodi renunciatio apud Ordinarium Constitut. Pii V. sit prohibita, & collatio irritetur, non tamen erit simoniaca. Item apud Castrop. *loc. cit.* Vag. *de benef. c. 2. §. 4. dub. 7.* Lessi. *ubi ante. n. 86.* tener quoque illam Pirrh. *ad tit. de renunciat. n. 89.* qui tamen rectè addit, simoniacam fore, & saltem jure Ecclesiastico prohibitam, si præcedat pactum cum Episcopo, ut is promittat, se acceptaturum resignationem, & beneficium resignatum collaturum personæ designatæ. Hujus sententiæ fundamentum insinuatum est ex Soto, quòd in hoc casu non ardeat Ordinarius ad acceptandam illam resignationem, ac proinde ibi nulla interveniat pactio, neque aliquid pretio æstimabile, pro quo renunciatio fiat. Item quòd hæc resignatio in Constitut. Pii V. non prohibeatur ut simoniaca. Castrop. *cit. n. 5.* Porro sententiam communem sic ampliat Paris. *cit. q. 3. n. 18.* ut ipsum quoque mandatum datum Procuratori ad resignandum in manibus Ordinarii in favorem Titii, & non aliter sit simoniacum. Et sic mandatum illud nullius esse momenti, ait Azor *loc. cit.*

Questio 728. An igitur etiam simoniacum sit, aut aliàs illicitum resignare beneficium coram Ordinario libere quidem, cum ea tamen intentione, spe, supplicatione, ut detur certæ personæ?

Respondeo negativè, modò idipsum non deducatur in pactum, Azor *cit. q. 6.* Castrop. *loc. cit. n. 10.* Tond. *qq. benef. p. 3. c. 134. n. 4.* Garc. *p. 11. c. 3. n. 161.* Paris. *l. 14. q. 6. a. n. 3.* errantes quamplurimos, Barbof. *juris Eccles. l. 3. c. 15. n. 59.* Junto *n. 65.* contra Hostin. *c. ex parte. de off. jud. deleg. apud Azor.* Ratio responsionis est; quia hic nulla intervenit conditio expressa, vel tacita, nullumque pactum contractus, nec ulla emptio aut venditio. Garc. Azor. Paris. Castrop. *ll. cit.* neque sola spes facit simoniam, Garc. quin etiam, ut ait Paris. *l. c. n. 5.* citato pro hoc Nav. *in man. c. 23. n. 100.* intentio accipiendi aliquid temporale pro spirituali facit simoniam; quod tamen intelligendum juxta limitationem mox subjiciendam. Sed neque responsio contraria est Constitutioni Pii V, cum in ea solum prohibeatur resignatio talis cum tali intentione in conventionem expressam vel tacitam diducta, Castrop. *loc. cit.* Paris. *cit. q. 6. n. 7.* ex Nav. *conf. 38. n. 3.* de simon. Sic etiam à Pio IV. & V. eam solum damnari in resignatione confidentiam, quæ in pactum expressum vel occultum deducitur, non verò confidentiam solâ mente retentam, ait Azor ex eodem Nav. *loc. cit.* ait quoque Barbof. *cit. n. 65.* illis verbis positus in Constitut. Pii V. *ne futuri successoris ab ipsdem verbo, nutu, aut alio signo designentur:* non imponi præceptum ipsis resignantibus, sed solum Pralati.

Prælati conferentibus; cum ad eos solum referantur. Imò, quòd nec præceptum importent, sed solum admonitionem, ut ex verborum forma & contextu colligatur, dum Papa in eo versu utatur verbo *causet*, in sequenti verò dicat: *precipimus, & omnino interdiximus.*

2. Ampliatur responsio, ut si quis liberè resignet, nullam imponens necessitatem Ordinario conferendi personæ à se designatæ, etsi in animo ita constitutus sit, ut non renunciaret, si sciret, non conferendum personæ à se designatæ, adhuc non committat simoniam, ne quidem mentalem, quia nullum adhuc intervenit pactum tacitum aut expressum. Tond. *loc. cit.* n. 5. Paris. *cit.* q. 6. n. 8. citans Nav. in *Man.* c. 23. n. 107. Secus tamen foret, si idipsum tanquam conditionem animo actu retineret, ita ut in animo actu nolit resignare, si non eveniat suum beneficium illi personæ. Azor *loc. cit.* Deducitur quoque ex responsione, non committi simoniam ab eo, qui dedit mandatum ad renunciandum coram Ordinario seu inferiore à Papa liberè & simpliciter, ad petendum tamen simul & obtinendum beneficium personæ à se designatæ. Azor *loc. cit.* Paris. n. 6. Garc. n. 162.

Quæstio 729. An simoniacum quoque sit resignare coram Ordinario sub alia conditione, v. g. sub reservatione personis vel fructuum?

Respondeo affirmativè, juxta dicta *quæst.* ante hanc 4. Ita expressè Castrop. *loc. cit.* Paris. l. 14. q. 5. n. 1. Barbof. *juris Eccles.* l. 3. c. 15. n. 49. citans Suar. l. 4. de *simon.* c. 35. n. 22. Filiuc. *To. tr.* 45. c. 8. q. 10. n. 34. Bonac. de *simon.* q. 4. §. 14. n. 2. Rationem quoque addit Barbof. quia in hoc casu temporalis conditio in spiritualibus adjicitur, per quam conventio non fit gratuita, & aliquid continet, quod pretii rationem habere videatur. Estque hoc ipsum temporale, Proceditque idipsum, etiamsi, dum pactum, ut resignans recipiat fructus beneficii, vel eorum partem ad tempus (idem est de pensione) vel quoad vitæ rit, factum fuerit sub beneplacito Apostolico, & postea facta resignatio coram Ordinario erit enim illa resignatio simoniaca. Paris. l. c. n. 3. sic resolutum dicens à Rota. Et à fortiori hæc procedunt, dum resignatio talis fit coram Papa, & si letur talis pactio facta. De cetero resignantem cum Resignatario antecedenter tractare de fructibus aut pensione sibi præstanda, non est simoniacum. Paris. *loc. cit.* n. 5. citans Redoan. de *simon.* p. 2. c. 15. n. 3. Card. Paris. *conf.* 30. n. 3. vol. 4. Caccialup. de *pens.* q. 19. n. 1. cum communi. Si quidem non nisi pactio firma prohibetur. c. *universorū.* de *rer. permut.* tractatus autem non includunt aliquam firmam conventionem; cum tractare nihil aliud sit, quam in medio ponere. Paris. *loc. cit.* n. 7. qui etiam addit n. 9. & 10. hinc tales tractatus non inducere simoniam, etiamsi promissio transierit in obligationem, modò apposita clausula: *cum consensu Papa,* vel *si Papa placuerit:* Vide de hoc plura, ubi de pensione. Vide etiam Garc. p. 1. c. 5. à n. 57.

Quæstio 730. An ergo etiam simoniacum sit resignare coram Ordinario ad effectum unionis sub conditione reservandorum sibi fructuum beneficii uniti?

Respondeo: Non tantum talem resignationem non esse simoniacam, sed etiam esse licitam, & validam. Tond. *qq. benef.* p. 3. c. 151. n. 6. & 7. ubi ait: Regula ista restringens auctoritatem Episcopalem

ad resignationes puras ac simplices non habet locum in resignationibus factis ad effectum unionis, seu ut unio de beneficio sortiarur suum effectum; cum hæc sit impropria resignatio, & ideo etiam sub conditione hujusmodi suspensiva potest fieri, uti id expressè tradit Garc. p. 11. c. 3. n. 138. ubi ait: dubium se offert, an, esto, quòd non possit fieri resignatio coram Ordinario in favorem alterius, possit tamen quis consentire, ut suum beneficium conferatur certæ personæ, seu uniatur certo loco in sui præjudicium, sicut potest absolute consentire, quòd provideatur, & n. 159. ad hoc dubium responderet, dum ait: videtur id fieri posse, quia consentiens, ut suum beneficium provideatur, non renunciat verè & propriè, sed tantum fictè & impropriè, quod patet; quia antequam provideatur, consentiens manet beneficiatus, & potest revocare consensum, & sic consentiens, ut hujusmodi beneficium conferatur seu uniatur certo loco, non renunciat in favorem, nec ibi intervenit pactum, conditio seu modus, sed nudus consensus, qui non inducit simoniam. Quin & plus addit Garc. dum sic continuat: & idem videtur in renunciatione in favorem sub conditione propria & suspensiva, nempe si beneficium conferatur tali; nam in effectu est quidem consensus, quòd conferatur illi, non tamen hic intervenit pactum seu modus; quamvis quoad hoc posterius dicat contrarium sentire Suar. de *relig.* tr. 3. l. 4. c. 35. à n. 5. Jam verò, ut ait Tond. certum est, unionem posse fieri absque consensu illius, qui beneficium unendum possidebat, quo casu unio durante ejus vita ei non præjudicasset, sed semper, quamdiu possessor vixisset, fructus beneficii unendi ad ipsum possessorem pertinuisissent; adeoque dum possessor unioni apposuit conditionem, quæ de jure ierat, ut Rebuff. in *pr. tit. de unionib.* gl. 11. n. 8. & 9. cum pluribus ibi citatis, & Rota *decis.* 133. n. 13. & 14. p. 2. *Diversar.*

Quæstio 731. An resignatio facta coram Ordinario sub conditione, qua de jure inest, sit simoniaca?

Respondeo negativè; Conditio siquidem jure annexa (idem est de annexa à fundatore, & approbata ab Ordinario) tutà conscientia in pactum deducitur, v. g. si resignes alicui beneficium, ut is residet in Ecclesia, vel tertio per seipsum legat in hebdomada Sacrum (intellige, ubi sic habet fundatio) Azor *cit.* c. 27. q. 6. Paris. l. 14. q. 6. n. 1. ubi: quòd spiritualia dari possint, aut dimitti sub conditione, quæ de jure inest juxta c. *significasti.* de *elect.* & Felin. in c. *ad audientia.* 2. de *rescrip.* vide de hoc dicta aliàs, ubi, coram quibus faciendæ resignatio. Unde Resignatarius promittens se soluturum pensiones, si beneficium reperitur pensione gravatum, non incurrit simoniam: etsi Paris. l. 14. q. 4. n. 11. citans pro hoc Nav. *conf.* 4. de *simon.* dicat, simoniacè resignare illum, seu resignantem, si is promittat, se soluturum pensionem, si qua gravatum reperitur beneficium.

Quæstio 732. An simoniacum sit resignare (idem est de conferre) beneficium sub conditione, qua quidem de jure non inest, seu non annectitur ipsi beneficio, continet tamen aliquid aliàs de jure debitum resignanti, vel collatori, v. g. ut Resignatarius solvat, quòd aliàs debet, & in quo solvendo erat injustè morosus?

Respondet Pirrh. ad *tit. de simon.* n. 141. non esse simoniam, si collator (idem est de resignante) debitori